

Mjölby kommun

mjolbykommun@mjolby.se

2020-03-30

1 (18)

Dnr-SI 2019:8316

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Bjälbotullskolan i Mjölby kommun

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Många skolor är i dagsläget starkt påverkade av de åtgärder som vidtas med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. För gymnasieskolan och vuxenutbildningen gäller särskilda rekommendationer. Skolinspektionen anpassar för närvarande på olika sätt sin tillsyn och granskning. Mer information finns på www.skolinspektionen.se. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Eftersom skolan fortfarande är aktiv och ska fortgå men under andra omständigheter menar Skolinspektionen dock att det är viktigt att meddela bedömningen efter den granskning som redan ägt rum. Skolinspektionen har i detta beslut satt uppföljningstiden med hänsyn till rådande omständigheter.

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Bjälbotullskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Bjälbotullskolan LM i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver systematiskt följa undervisningens genomförande.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla lärarnas samverkan i arbetslaget i syfte att utveckla undervisningen.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att samtliga lärare ges möjlighet och tid för att gemensamt diskutera sina bedömningar.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 15 januari 2021 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområden och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– SI 2019:8316) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att rektorn följer upp och analyserar skolenhetens kunskapsresultat samt fattar beslut om utvecklingsåtgärder för verksamheten. Skolan bedriver ett värdegrundsarbete som är integrerat i undervisningen. Rektorns ledning av jämställdhetsarbetet behöver dock utvecklas. Rektorn har skapat en organisation för samverkan samt ger lärarna förutsättningar för att bedriva undervisningen. Rektorn behöver dock se till att samtliga lärare ges möjlighet att delta i skolans kollegiala arbete samt utveckla arbetet med att följa upp undervisningens genomförande.

Uppföljning och analys av kunskapsresultat

Rektorn följer upp och analyserar elevernas kunskapsresultat. Av intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsan framgår att uppföljningar av elevernas kunskapsutveckling görs tre gånger per läsår. Det görs i alla ämnen och uppdelat på pojkar och flickor. Arbetet görs parvis av klasslärarna som dokumenterar elevernas kunskapsutveckling i skolans digitala lärplattform. Lärarna gör också övergripande analyser av kunskapsresultaten utifrån frågor de fått av rektorn. Utöver lärarnas uppföljnings- och analysarbete gör också specialläraren fortlöpande olika uppföljningar och tester av elevernas förmågor vilka också delges rektorn. Av intervjuer med rektorn och lärare framgår dock att det inte förs några gemensamma diskussioner i lärarlaget kring de samlade kunskapsresultaten utan det analysarbete som görs sker främst i undervisande lärarpar. Rektorn uppger att hon identifierat detta och att samtal kring kunskapsresultaten tillsammans med lärarna är inplanerat.

Rektorn genomför utifrån analysen utvecklingsåtgärder och fattar beslut om hur resurser ska fördelas. Rektorn uppger att den senaste kunskapsanalysen visar att det är högre måluppfyllelse i samhällsorienterande och naturorienterande ämnen än i svenska och matematik. Vidare är pojkars kunskapsresultat generellt lägre än flickors förutom i ämnet engelska. Av skolans egen statistik över läsförståelsen i årskurs 1 framgår att 87,5 procent av flickorna och 90,5 procent av pojkarna når de nationella kunskapskraven i läsförståelse i ämnet svenska. Statistiken över måluppfyllelsen i årskurs 3 visar att mellan 88 och 100 procent av eleverna når de nationella kunskapskraven i ämnena matematik, naturorienterande ämnen, samhällsorienterande ämnen, svenska och svenska som andraspråk. Rektorn uppger att exempel på insatser som gjorts är att vissa elever har fått hjälp av en speciallärare. Även de lärare som arbetar för att stärka elevernas språkutveckling har fördelats på klasserna. Andra åtgärder är att lärartätheten i klasserna har ökats genom ytterligare en lärare eller fritidspedagog. Rektorn uppger att elevhälsan är delaktig i diskussioner som förs kring hur resurser bäst ska fördelas.

Värdegrunds- och jämställdhetsarbete

Värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Av intervjuer framgår flera exempel på skolans främjande värdegrundsarbete i klasserna. Lärare, skolans trygghetsgrupp samt medlemmar i elevhälsan deltar i detta arbete. Exempelvis får eleverna kontinuerligt arbeta med värderingsövningar och samtala om teman såsom acceptans, bemötande, kommunikation och alla människors lika värde. Rektorn uppger att det finns en samsyn kring arbetet med värdegrund bland skolpersonalen. Detta är också något som diskuteras med personalen vid exempelvis studiedagar.

Rektorn uppger dock att hon inte har diskuterat med lärarna hur värdegrundsarbetet genomsyrar deras undervisning. Vidare uppger rektorn att gemensamma diskussioner kring läroplanens avsnitt om normer och värden inte har förts. Dock har diskussioner förts kring värdegrundsmaterial tillhandahållet av Mjölby kommun.

Skolan bedriver ett jämställdhetsarbete men arbetet kan i högre grad ledas och följas upp av rektorn. Rektorn uppger att eventuella skillnader i pojkars och flickors kunskapsresultat följs upp. Likaså redovisas svar i de enkäter som genomförs med elever efter kön. Det har inte gjorts några närmare undersökningar om det finns skillnader i hur pojkar och flickor bemöts eller om det finns skillnader i talutrymme mellan könen. Intervjuade elever och lärare uppger att pojkar och flickor behandlas lika på skolan. Rektorn framhåller att större medvetenhet behöver skapas på skolan kring hur de arbetar med jämställdhet. Personalen har inte fått någon kompetensutveckling inom ämnet. Av huvudmannens svar på kommunicerat protokoll framgår att jämställdhet är något skolan har arbetat med i många år men att fokus nu är mer på att alla lika värde och rätt att få delta på sina villkor.

Ledning och organisation

Rektorn har skapat en organisation för samverkan men alla lärare ges inte förutsättningar att delta i det kollegiala arbetet. Av intervjuer och skriftlig redovisning framgår att lärarna har veckovisa arbetslagsmöten. Vid dessa möten deltar också representanter från elevhälsan. En gång per månad hålls arbetsplatsträff tillsammans med all personal. Rektorn deltar inte vid arbetslagens möten men får muntlig återkoppling från arbetslagsledarna och kan även ta del av protokoll som förs. Av intervjuer framgår dock att det finns lärare som har delar av sin tjänst i fritidshemmets verksamhet, vilka inte har förutsättningar att delta vid arbetslagens möten eller vid studiedagar. Skolinspektionen rekommenderar därmed rektorn att skapa bättre möjligheter för samtliga lärare att delta i det kollegiala lärandet.

Det sker ett lärande i kollegiet som ger avtryck i undervisningen. Kompetensutveckling sker vid regelbundna mötestillfällen men också vid studiedagar. Under höstterminen genomfördes en studiedag med fokus på bedömning i samarbete med en annan skola i kommunen. Av intervjuer framgår att skolan har arbetat med flera av Skolverkets utbildningar. Förra läsåret arbetade skolan med kooperativt lärande. Exempel på effekter som intervjuade ser av arbetet är att det har skapat en större dynamik i organisationen och även ett förnyat sätt att arbeta med elever som är i behov av individanpassningar. Rektorn uppger vidare att eleverna erbjuds en mer varierad undervisning nu än tidigare.

Skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga och tillämpas av lärarna. Av intervjuer framgår att rektorn har satt upp tydliga mål och förväntningar för elevernas lärande och för lärarlagets arbete. Lärare uppger exempelvis att rektorns målsättning är att alla elever ska nå kunskapskraven i alla ämnen. Vidare är roller och ansvarsområden kända på skolan. Nya lärare får en planerad introduktion genom att de tilldelas en mentor samt får introduktionsmaterial.

Uppföljning av undervisningen

Rektorn följer upp lärarnas förutsättningar för undervisningen men följer i begränsad omfattning upp undervisningens genomförande. Av intervjuer framgår att lärarnas förutsättningar för undervisningen liksom behov av kompetensutveckling följs upp vid medarbetarsamtal. Både lärare och rektorn uppger att lärarna generellt har goda förutsättningar för att bedriva undervisning och att rektorn vid behov sätter in de resurser som behövs i elevgrupperna. Flera intervjuade nämner betydelsen av att ha två lärare samtidigt i klasserna. Rektorn uppger vidare att hon under höstterminen har gjort strukturerade lektionsobservationer i framförallt en klass då behov av insatser funnits. Övriga klasser har rektorn bara besökt sporadiskt och strukturerade observationer har inte förekommit. Lärare som undervisar i ämnen som är förlagda till andra skolor såsom slöjd och idrott har exempelvis inte fått besök. Av intervjuer med lärare framgår att det är få lärare som har fått lektionsbesök av rektorn. Rektorn förklarar att hon endast har arbetat en termin på skolan men att hon har som ambition att genomföra fler observationer under vårterminen. Av intervju med elevhälsan framgår att specialläraren gjorde lektionsobservationer under förra läsåret.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver systematiskt följa upp undervisningens genomförande.

Skolinspektionen bedömer att rektorn systematiskt behöver följa upp hur undervisningen genomförs. Av granskningen framkommer visserligen att rektorn har gjort lektionsobservationer i vissa klasser men inte i alla. Att genomföra lektionsobservationer är en förutsättning för rektorn att få en insyn i hur undervisningens bedrivs och på så sätt även få underlag för beslut om utvecklingsåtgärder.

Enligt 4 kap. 4-5 § skollagen ska rektorn ansvara för att en systematisk och kontinuerlig planering, uppföljning och utveckling av utbildningen i förhållande till de nationella

målen genomförs under medverkan av personal och elever. Enligt Lgr 11, avsnitt 2.8, ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:98, s. 28 och 29) med kommentarer om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet, framgår att det är viktigt att rektorn följer upp hur arbetssätt och metoder i undervisningen påverkar barn och elevers lärande och utveckling. Utgångspunkten är de nationella mål och de områden som man har beslutat att fokusera i utvecklingsarbetet. Personalen behöver även få återkoppling på sin undervisning från rektorn samt från kollegor. Genom kollegialt lärande kan personalen strukturera sitt utvecklingsarbete och använda kunskaperna i det dagliga arbetet.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn följer upp hur undervisningen bedrivs på skolan. Tillsammans med uppföljning av elevernas måluppfyllelse och förutsättningar för undervisningen får rektorn en bredare nulägesbild av verksamheten som kan ligga till grund för att identifiera såväl styrkor hos lärarna som områden där det kan finnas behov av kompetensutveckling.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att undervisningen har en tydlig struktur och utgår från läroplanens mål. Undervisningen är varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Lärarna stärker elevernas motivation och vilja att lära och undervisningen anpassas efter elevernas förutsättningar och behov. Lärarna ger också eleverna strategier för sitt lärande och ger dem möjlighet att reflektera över frågor utan ett givet svar. Eleverna får vidare delta i planering av undervisningen men ges begränsade möjligheter att utvärdera undervisningens genomförande. Granskningen

visar dock att för att ytterligare stärka undervisningen kvalitet behöver lärares samverkan kring undervisningen utvecklas.

Undervisningen har en tydlig struktur och syftet överensstämmer med läroplanens mål. Lärare uppger i intervjuer att de ofta inleder sina lektioner med att skriva upp lärandemål samt tid för olika moment. Lärarna framhåller också vikten av att ha tydliga rutiner för undervisningen. I vissa klasser kan eleverna få börja med tyst läsning eller att sjunga en sång. Lärare uppger vidare att lektioner ofta avslutas med en gemensam samling där läraren sammanfattar vad de har arbetat med. Flera av lärarna ger exempel på hur de skapar pedagogiska planeringar vilka eleverna får ta del av. Lektionsobservationer visar att läroplansmål också finns uppsatta i klassrummen. I samhällsorienterande och naturorienterande ämnen uppger lärare att det finns gemensamt framtagna årshjul för vad undervisningen ska innehålla. Syftet med detta är att det ska bli tydlig vad eleverna arbetat med inför övergången till mottagande skola i årskurs 6. Av intervjuer med lärare och med rektorn framgår att det inte har förts gemensamma diskussioner kring hur läroplanen ska tolkas men lärarna uppger att det finns material kring detta som används. Lärarna uppger att de gemensamt kommit överens om hur skoldagar inleds och att lärare använder bildstöd. Lektionsstruktur är i övrigt inte något som har diskuterats gemensamt.

Undervisningen är varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Lärare uppger att de varierar undervisningen på olika sätt såsom genomgångar, arbete enskilt eller i par, sånger, dramatiseringar och reflektionsstunder. Lärarna lägger också in planerade rörelsepass ett par minuter under lektionerna. Av intervjuer med elever framgår att undervisningen är varierad och att de får arbeta på olika sätt. Av lektionsobservationer och intervjuer framgår vidare att eleverna ges stöd för att förstå, komma igång och bibehålla sitt engagemang under lektionerna. Lärare uppger att de alltid är två lärare i klassrummet vilket möjliggör delning av arbetsgrupper. Observationer ger också flera exempel på hur lärare uppmärksammar elevernas arbete och ställer öppna frågor kring hur de tänker kring en arbetsuppgift. Lärare uppger dock att vissa elevgrupper kan vara svåra att hantera på grund av att de är stora.

Lärarna arbetar för att stimulera och utmana eleverna. Av intervjuer med lärare och Skolinspektionens lektionsobservationer framkommer olika exempel på att elever ges beröm och uppmuntran i skolarbetet. Detta bekräftas också av elevintervjuer. Elever uppger att lärarna tror på deras förmåga att klara skolarbetet. Uppfattningen bland lärarna är vidare att de signalerar höga men realistiska förväntningar på eleverna. Lärare framhåller också vikten av att ge eleverna skriftlig återkoppling på uppgifter eleverna arbetat med. Såväl lärare som elever uppger att det är ett tillåtande klimat i klassrummet där elever exempelvis vågar göra fel. För att skapa en intressant

undervisning framhåller lärare vikten av att visa eleverna vad de kan ha för nytta av de saker som de ska lära sig. Lärarna försöker även utgå från vad eleverna är intresserade av. Eleverna uppger att undervisningen i skolan är intressant. Lärarna uppger att de inte för några gemensamma diskussioner kring hur de skapar en motiverande undervisning men att ämnet kan tas upp vid behov.

Undervisningens innehåll och arbetssätt anpassas utifrån elevernas individuella behov och förutsättningar. Det gemensamma arbetet för att utmana elever som kommit långt i sin utveckling kan dock stärkas. Lärare uppger att elever som snabbt blir klara får mer utmanade arbetsuppgifter. I samhällsorienterande och naturorienterande ämnen kan det exempelvis handla om olika fördjupningsuppgifter. Andra arbetssätt som tillämpas är att eleverna själva antecknar vilka uppgifter de ska arbeta med under veckan. Flera lärare uppger emellertid att de behöver utveckla det gemensamma arbetet med att utmana elever som kommit längre i sin kunskapsutveckling. I nuläget sker sådana diskussioner i lärarparen men inga gemensamma diskussioner förs. Rektorn uppger att de lägger mer fokus på de elever som ska nå godtagbara kunskaper än de som behöver mer utmaningar. Av intervjuer med lärare framgår att det finns en samverkan i arbetslaget kring extra anpassningar. I detta arbete kan också elevhälsan vara behjälplig. Samtidigt uppger några lärare att det inte sker några gemensamma diskussioner kring extra anpassningar där alla lärare kan delta.

Eleverna ges strategier för sitt lärande och eleverna får möjlighet att reflektera utan ett givet svar. Lärare uppger att de försöker medvetandegöra eleverna om hur de lär sig bäst och att undervisning i studieteknik förekommer. Lektionsobservationer ger också exempel på hur lärare ställer öppna frågor för att få eleverna att tänka efter kring ämnesinnehållet. Lärare uppger också andra exempel såsom att eleverna i slutet av lektionen får formulera i skrift vad de lärt sig eller att eleverna får arbeta med självbedömning eller kamratrespons. I samband med utvecklingssamtal får eleverna också formulera mål för sitt lärande.

Elevernas ges möjlighet att utifrån ålder påverka planeringen av undervisningen. Lärare uppger att om eleverna har förslag kring undervisningens utformning så försöker de att ta detta tillvara. Exempelvis förekommer det att lärare i slutet av lektioner efterfrågar elevernas synpunkter för det fortsatta arbetet. Elever kan också ges möjlighet att få redovisa sina kunskaper på olika sätt efter önskemål. Av intervjuer med elever framgår att möjligheten till att påverka planering varierar i olika ämnen. Lärarna uppger att elever har möjlighet att framföra synpunkter även i olika forum såsom klass- och elevråd. Lärare uppger emellertid att det inte har förts några gemensamma diskussioner kring elevinflytande i arbetslaget.

Eleverna ges i varierande grad möjlighet att utifrån ålder utvärdera undervisningens genomförande. Lärarna kan dock i högre grad utveckla gemensamma metoder för att ge eleverna möjlighet att utvärdera undervisningen. Av intervjuer med lärare framgår att utvärdering av enskilda lektioner förekommer. Lärare uppger exempelvis att eleverna kan få skriva vad de tyckte om en viss lektion eller att de gemensamt med läraren pratar kring undervisningen. Även av intervjuer med elever framgår exempel på utvärdering av undervisningen. Elever uppger emellertid att den utvärdering som görs av undervisningen till stor del handlar om att utvärdera den egna eller gruppens arbetsprestation under en viss lektion. Frågor kring vad eleverna tycker om undervisningen i stort förekommer i mindre omfattning. Lärare uppger vidare att det inte förs några gemensamma diskussioner i arbetslaget kring hur undervisningen kan utvärderas tillsammans med eleverna. Rektorn uppger vidare att det saknas ett systematiskt arbete med utvärdering av undervisningen. Rektorn har dock diskuterat tillsammans med elevrådet vad de tycker om undervisningen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla lärarnas samverkan i arbetslaget i syfte att utveckla undervisningen.

Skolinspektionen bedömer att lärarnas samverkan i arbetslaget kring undervisningen behöver utvecklas. Granskningen visar visserligen att forum för samverkan finns såsom arbetslagsmöten, arbetsplatsträffar och pedagogiska utvecklingsmöten. Lärare framhåller också att det är en liten skola och att det är lätt att komma i kontakt med varandra liksom att många diskussioner kring undervisning förs i undervisande lärarpar. Granskningen visar emellertid exempel på aspekter av undervisning som arbetslaget inte gemensamt har diskuterat såsom elevinflytande eller hur undervisningen kan utvärderas. Lärare framhåller också i intervjuer betydelsen av att ha gemensamma diskussioner för att utmana alla elever i sin kunskapsutveckling.

Enligt 2 kap. 9 § skollagen framgår att det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor samt att rektorn särskilt ska verka för att utbildningen utvecklas.

I läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, avsett 2.2, framgår att alla som arbetar i skolan ska samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att utveckla arbetslagets samverkan kring hur undervisningen bedrivs. Detta för att tillsammans med all personal skapa en grund för att utveckla utbildningen och undervisningen.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att det finns ett samlat arbete för att skapa studiero och en trygg miljö. Skolenheten kartlägger elevernas upplevelse av trygghet och studiero, bedriver ett främjande arbete och vidtar ändamålsenliga åtgärder.

Skolenheten har ett samlat arbete för att skapa studiero. Rektorn uppger att studieron kartläggs klassvis genom en enkät. Rektorn diskuterar studieron med elevrådet och skolsköterskan ställer frågor om studiero under hälsosamtalen med eleverna. Av intervjuer med lärare framgår flera exempel på främjande arbete för att skapa studiero såsom aktivt arbete med placeringar i klassrummet tydliga lektionsplaneringar och gemensamma sätt för att få alla elevers uppmärksamhet. Vidare har lärarna bestämt klassrumsregler med eleverna. Skolinspektionens senast genomförda enkät för lärare (vt-2019), visar ett lägre värde för studiero (5,8), jämfört med det genomsnittliga värdet (6,8) för alla deltagande skolor i samma enkätomgång. Av intervjuer med rektorn, lärare och företrädare för elevhälsan framgår emellertid att studieron är god vilket också bekräftas vid lektionsobservationer. Rektorn uppger också att skolenhetens egen elevenkät för höstterminen 2019 visar att det överlag är studiero i klasserna. Elever uppger att studieron emellertid kan vara sämre på lektioner där eleverna inte har sin klasslärare. Av huvudmannens svar på

kommunicerat protokoll framgår att i flera klasser deltar även klassläraren under lektioner i slöjd, idrott och musik. Av intervjuer framgår vidare att skolan under läsåret 2019/2020 har arbetat med riktade insatser kring studiero. Elevhälsan har också gjort olika insatser och antalet lärare i en elevgrupp har förstärkts. Arbetet är fortfarande aktivt och följs upp löpande av rektorn och elevhälsan.

Det finns ett medvetet arbete med att skapa trygghet på skolan. Av intervjuer framgår att elevernas upplevelse av trygghet kartläggs genom en elevenkät och resultatet diskuteras tillsammans med personalen. Skolsköterskan pratar också individuellt med eleverna om trygghet i de återkommande hälsosamtalen. Därtill gör elevhälsan sociala kartläggningar i form av sociogram. Av intervjuer framgår att eleverna är trygga i skolan vilket också framgår av skolans egen elevenkät. Flera intervjuade beskriver att en bidragande faktor till elevernas trygghet är att skolan är liten. Rektorn uppger att den senaste trygghetsuppföljningen visat behov av att se över rastvaksrutinerna. Under en studiedag har skolpersonalen diskuterat utomhusmiljö ur ett trygghetsperspektiv. Elever uppger att det kan förekomma bråk på rasterna men att det finns vuxna bland eleverna som i så fall ingriper. Lärare och företrädare för elevhälsan uppger att de för samtal med eleverna på olika sätt och i olika konstellationer om värdegrundsfrågor. Elever har exempelvis fått prata om vad man skriver om andra på sociala medier. Härutöver framgår av intervjuer att andra aktiviteter som görs är kompisträffar, fadderverksamhet och trygghetsvecka tillsammans med en annan skola. Av intervjuer framgår vidare att skolpersonalen gemensamt diskuterat planen mot kränkande behandling. Det finns en tydlig ansvarsfördelning och arbetsgång i händelse av att kränkningar sker. Personalen rapporterar eventuella kränkningar i ett digitalt system och anmälan går vidare till rektorn. Rektorn analyserar sedan de inkomna kränkingsanmälningarna. Rektorn uppger att rutiner kring anmälningar av kränkningar fungerar men att rapporteringssystemet, tekniskt sett, kan bli tydligare.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att rektorn på olika sätt analyserar eventuella skillnader i bedömningar i olika ämnen. Rektorn har också deltagit i diskussioner kring bedömning. Rektorn ger i flera avseenden lärarna förutsättningar för att kvalitetssäkra sina bedömningar men detta arbete behöver utvecklas.

Rektorn analyserar eventuella skillnader i lärarnas bedömningar i olika ämnen. Rektorn uppger att hon tar del av de bedömningar som lärarna dokumenterar i skolans digitala lärplattform. Rektorn har följt upp resultaten per klass och per elev samt de kommentarer som lärarna har skrivit. Rektorn har jämfört resultat på nationella prov med lärares bedömningar. I huvudmannens svar på kommunikat protokoll framgår att den förra rektorn hade gemensamma samtal med lärarna kring resultaten på de nationella proven vårterminen 2019 innan nuvarande rektor började. En analys av resultaten genomfördes också då av lärarna tillsammans med specialläraren. Denna analys delgavs rektorn i samband med att hon började på skolan vårterminen 2019. Rektorn har hittills fört generella diskussioner med lärarna kring bedömning i samband med en studiedag under höstterminen 2019. Rektorn uppger vidare att skolan behöver utveckla arbetet med dokumentation av bedömningar i lärplattformen vilket också har diskuterats med lärarna.

Lärarna ges i flera avseenden förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar men arbetet behöver utvecklas. Av intervjuer med rektorn och lärare framgår att lärarna på kompetensutvecklingstid och vid en studiedag under höstterminen samverkat med en annan grundskola kring likvärdig bedömning. Lärarna fick då arbeta med hur de tolkar bedömningsunderlagen. Utvecklingsarbetet med bedömning har enligt rektorn visat att lärare är mer precisa i sina bedömningar än tidigare. Lärarna har också fått arbeta med bedömning kopplat till den nya digitala elevplattform som implementerades under höstterminen. Rektorn uppger vidare att Skolverkets obligatoriska bedömningsstöd används. Lärarna uppger dock att de inte har tillgång till bedömningsstöd i ämnet engelska. Rättning av nationella prov sker av elevernas undervisande lärare och proven är inte avidentifierade. Av intervjuer framgår vidare att lärarna arbetar med sambedömning i sina respektive lärarpar. Detta är inte uttalat av rektorn men är nog något som tas för givet uppger lärare. Vissa lärare uppger att de har för lite tid till att diskutera bedömning. Rektorn uppger att det finns lärare som inte har någon att sambedöma med. I huvudmannens svar på kommunikat protokoll framgår att rektorn kommer att se över detta i kommande tjänstefördelning.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att samtliga lärare ges möjlighet och tid för att gemensamt diskutera sina bedömningar.

Skolinspektionen bedömer att rektorn bör se till att samtliga lärare ges möjlighet och tid för att gemensamt diskutera sina bedömningar av elevprestationer. Av granskningen framgår att alla lärare inte arbetar med sambedömning och att rektorn inte har följt upp i vilken omfattning sambedömning görs. Rektorn bör vidare se till att lärarna har tillgång till alla bedömningsstöd.

Enligt 1 kap. 9 § skollagen ska utbildningen inom skolväsendet vara likvärdig inom varje skolform var i landet den anordnas.

Av 9 kap 22 b § skolförordningen framgår vidare att nationella bedömningsstöd ska användas i matematik och svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 1. Bedömningsstöd får användas även i andra ämnen och årskurser. Bedömningsstöden ska stödja lärarnas bedömning av elevernas kunskaper.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att utveckla arbetet med att kvalitetssäkra lärarnas bedömningar. Rektorn behöver se till att alla lärare ges möjlighet och tillräcklig tid för samverkan kring bedömningsfrågor samt följa upp att sambedömning sker.

På Skolinspektionens vägnar

X Lena Stadler

Signerat av: Lena Stadler

Beslutsfattare

X Tobias Thorén

Signerat av: Tobias Thoren

Föredragande

I handläggningen av ärendet har även utredarna Helena Lanver och Christina Hjalmarsson medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Fem lektionsobservationer
- Två gruppintervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektorn
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan, dels den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten mellan den 13 och 14 januari 2020. Besöket genomfördes av Tobias Thorén och Helena Lanver.

Bjällbotullskolan är en kommunal grundskola med undervisning i förskoleklassen samt årskurserna 1-5. Granskningen omfattar verksamheten i årskurs 1-5. Skolenheten leds av en rektor. I årskurserna 1-5 går det vid granskningstillfället 140 elever. Vid skolan arbetar 19 lärare organiserade i arbetslag. Huvudman för Bjällbotullskolan F-5 är Mjölby kommun.